Lepszy WYŻ NIŻ NIŻ

NIŻ – spójnik, przyimek czy też partykuła porównawcza – poza identyczną postacią graficzną i foniczną nie ma nic wspólnego z NIŻEM o znaczeniu ‘obszar niskiego ciśnienia’ lub ‘rozległa nizina’. NIŻ jako słowo porównawcze to bardzo stary wyraz, obecny w języku polskim od jego zarania, występujący jednak pierwotnie w innym znaczeniu – jako spójnik rozłączny, a więc mający niegdyś znaczenie takie jak dzisiejsze wyrażenia: ani..., ani nie..., nawet nie... Słowo NIŻ powstało bowiem z połączenia spójnika ni ‘nie, ani’ i partykuły wzmacniającej że (-że, -ż): ni + ż(e) = niż(e). NIŻ o znaczeniu ‘rozległa równina’ wywodzi się od przymiotnika NISKI lub przysłówka NISKO w stopniu wyższym: NIŻSZY, NIŻEJ (NIŻ to ‘teren położony NIŻEJ’). Słowo to – w tym właśnie znaczeniu – zaczęło być używane dopiero w XIX w. Znaczenie ‘obszar niskiego ciśnienia’ jest jeszcze późniejsze i stanowi przekład angielskiego określenia low, występującego w tekstach meteorologicznych.